

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станции
Высокая Гора, Высокогорский район,
Республика Татарстан, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Кооперативная ур, 5. Биектау т/ю
станциясе поселогы, Биектау районы,
Татарстан Республикасы, 422700

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

22.02.2025

КАРАР

№ 238

**«2025-2027 елларга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль
программасын раслау турында**

Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга кешенең конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданнарның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү, район халкы арасында жәмгыять иминлегенә ирекле хезмәт идеяләрен пропагандалау максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын расларга (кушымтта нигезендә).

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы порталында: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.Р. Сабиржановка йөкләргә.

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

Р.Ф. Хәкимуллин

Кушымта

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитетының
2025 елның 22 феврален 238нче
номерлы карарына

**«2022-2024 елларга ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МӘДӘНИЯТЕН ҮСТЕРҮ»**

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2025-2027 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасы
Программаның заказчысы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Программаны эшләүче	«татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең мәдәният бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
Программаның максатлары	<p>Кешенең Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданнарның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү;</p> <p>Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлекләре өчен шартлар тудыру.</p>
Программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районының мәдәниятен һәм сәнгәтен рухи-әхлакый кыйммәтләр, мәдәни мирас һәм ижади потенциал системасы буларак үстерү һәм саклау.</p> <p>Мәдәният өлкәсендә муниципаль учреждениеләр челтәрен саклау һәм үстерү.</p> <p>Район мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлеген эш формаларының камилләштерүе, матди-техник базаны ныгыту, заманча технологияләрне кертү хисабына тәмин итү.</p> <p>Район халкының мәдәни ялы өлкәсендә хезмәт күрсәтүләренең күләмен һәм сыйфатын арттыру.</p> <p>Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияләрне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү.</p> <p>Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу;</p>

	Милли музыка традицияларен саклау һәм үстерү, заманча музыка сэнгатен үстерү.
Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - китапханәләрнең китапханә фондындагы нөсхәләре саны; - төп һәм фәнни-ярдәмче музей фондлары экспонатлары санын арттыру; - мәдәният һәм сэнгать өлкәсенә өстәмә белем бирү учреждениеләре челтәрләре саны күрсәткече; - Биектау муниципаль районы балаларының эстетик белем белән колачлау дәрәжәсе; - 14 яшькә кадәрге балалар өчен чараларның мәдәни-ял итү чараларының гомуми санындагы өлеше; - узган ел белән чагыштырганда мәдәни-масса чараларында катнашучы клуб төркемнәре катнашучылары санының үсеш темплары; - китапханәләрнең китап фондлары комплеклануын үстерү; - мәдәният бүлеге карамагында булган матди-техник базасын модернизацияләүне тормышка ашырган һәм тормышка ашыручы учреждениеләрнең өлеше; - биналары ремонт эшләре уздыруны таләп иткән мәдәният бүлеге карамагында булган учреждениеләрнең өлеше; - биналарны һәм корылмаларны төзекләндерү буенча эшләр уздырылган мәдәният бүлеге карамагындагы учреждениеләрнең өлеше.
Программаны тормышка ашыру сроклары	2025-2027 еллар.
Ярдәмче программалар	<ul style="list-style-type: none"> - «Халыкны китапханә хезмәте белән тәэмин итүне оештыру»; - «Музей эшен үстерү»; - «Клуб учреждениеләрен үстерү»; - «Өстәмә белем бирүне тәэмин итү»; - «Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү»
Программага исемлек	<p>Программа түбәндәге бүлекләренә үз эченә ала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -«Проблеманы анализлау һәм бәя бирү. Программаның максатлары»; -«Программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары»; -«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»; -«Музей эшен үстерү»;

	-«Клуб учреждениеләрен үстерү»; -«Балаларны өстәмә белем бирү белән тәмин итү»; - «Бюджет чараларын тулырак һәм нәтижелерәк куллануга ирешү»; -«Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту»;		
Ярдәмче программаларны һәм Программаның төп чараларын башкаручылар	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ мәдәният бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, район мәдәният учреждениеләре.		
Программаны финанслауның күздә тотылган күләме һәм чыганаclarы	Программаның барлык чараларын тормышка ашыру жирле бюджеттан һәм бюджеттан тыш чыганаclarдан финанслауны күздә тоту (мәдәният учреждениеләренең үз чаралары, иганәчеләрнең чаралары); Программаны финанслау күләме тиешле бюджетларны формалаштырганда ел саен төгәлләштерелә.		
	Бюджет финанславы, мең сум		
	2025 ел	2026 ел	2027 ел
Барлығы, шул ис.	275089,80	281098,50	281128,30
Жирле бюджет	272217,40	278226,10	278255,90
Бюджеттан тыш чыганаclar	2872,40	2872,40	2872,40
Программа үтәлешен контрольдә тоту	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ		

I бүлек

Проблеманы анализлау һәм бәяләү. Программаның максатлары

Биектау муниципаль районы мәдәни потенциалга ия – болар 36 клуб учреждениесе белән бергә «Биектау Үзәк мәдәният йорты үзәкләштерелгән системасы» МБУ, 36 китапханә учреждениесе (үзәк китапханә, үзәк балалар китапханәсе, 34 авыл китапханә-филиалы) белән бергә «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ, «Салих Сәйдәшев исемендәге балалар сәнгать мәктәбе» ДО МБУ белем бирү эшчәнлеген Биектау ав., Бөреле ж/совхозы пос., Дөбъяз ав., Пановка ав. алып бара, 1 филиалы белән (Өбрә авылындагы С.Сәйдәшев музейе) «Биектау туган якны өйрәнү музейе» МБУ.

Финанс күзлегеннән чыгып караганда, мәдәният өлкәсе хәзер милли байлыкны тәшкит итүче матди кыйммәтләрне саклау, жыю бара торган социаль

блок өлкөсө булып тора.

Мэдэниятне һәм сэнгатъне саклау һәм үстерү бурычларын хэл итү комплекслы якын килүне, барлык эшне заманча оештыруны, перспективалы планлаштыруны таләп итә. Әлеге программаны тормышка ашыру мэдэни мирасны саклау буенча максатчан эш алып бару һәм районның мэдэни потенциалын үстерүне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, ижади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тотат.

Программа булган потенциалны сакларга мөмкинлек бирә торган һәм Биектау муниципаль районы үсешен өчен яңа импульс бирүче чараларны ачыклай:

- ижади потенциалны үстерү һәм яңадан житештерү өчен шартлар тудыру;
- мэдэни традицияләрен һәм бердәм мэдэни киңлекне саклау;
- заманча мэдэният һәм сэнгатънең барлык төрләрнен һәм жанрларынын үсешенә ярдәм итү, барлык катламнарнын да мэдэни кыйммәтләрен алу мөмкинлеген өчен шартлар тудыру;
- Биектау муниципаль районы мэдэният учреждениеләренә абруен үстерү;
- һөнәри сэнгатъ үсешенә булышлык итү.

Әлеге Программаны тормышка ашыру гражданнын районның мэдэни тормышында катнашу өчен ижади ирекләрен тәмин итүне, гражданнын районның мэдэни тормышында катнашу өчен ижади үсеш мөмкинлекләрен тәмин итүне гарантияли.

Программа муниципаль районга йөкләнгән районкүләм чаралар, бәйрәмнәрен оештыру аркылы район халкынын ялын оештыру буенча вәкаләтләрен тормышка ашырырга мөмкинлек бирә. Программа районкүләм смотрлар, акцияләр, бәйгеләр, фестивальләр оештыру аркылы мэдэният өлкәсендә эшләүчеләргә һөнәри белем бирү буенча эшчәнлекне күз алдында тотат, бу үз чиратында кулланучыларнын мэдэни хезмәт күрсәтү сыйфаты һәм мөмкинлекләр белән канәгать булу артуга, мэдэният өлкәсендә хезмәт күрсәтүләр сыйфаты артуга китерәчәк.

II бүлек

Программаны тормышка ашырунын сроклары һәм этаплары

№ т/б	Этап исеме	Гамәлгә ашыру сроклары	Көтелгән нәтижәләр
1	Программаны эшләү	2024 елнын 4 кв.	«2025-2027 елларга Биектау муниципаль районы мэдэниятен үстерү» муниципаль программасын раслау
2	Программаны	2025-	Район халкынын укуга ижтыяжларын

	<p>тормышка ашыру</p>	<p>2027еллар.</p>	<p>тулысынча канэгатылэндерү өчен китапханэ фондларын тулыландыру. Авыл халкының мэгълүмат ресурсларына киң керү мөмкинлеген тээмин итү. Китапханэ хезмэткэрлэрененч һөнэри дэрэжэсен күтэрү. Музей фондын сирэк экспонатлар һәм уникаль коллекциялэр белэн тулыландыру. Музейның яңа эш формаларын эзләү эшчәнлеген стимуллаштыру. Музей эшчәнлегенә яңа технологиялэрне кертү. Район имиджын формалаштыру. Россия тарихына, Биектау муниципаль районы традициялэренә һәм мэдэни мирасына хөрмэтле мөнэсэбэт, гражданлык, патриотизм тэрбиялэү. Тамашачылар аудиториясен киңэйтү; халыкның төрле катламының мэдэни ихтыяжларын канэгатылэндерү. Клуб учреждениелэре хезмэткэрлэрененч квалификациясен арттыру. Эшчәнлекнең инновация төрлэре өчен шартлар тудыру. Тэкьдим ителүче хезмэт күрсэтүлэрнең сыйфатын арттыру. Яшь талантларның ижатын стимуллаштыру һәм ярдэм күрсэтү. Һөнэри сэнгатые популярлаштыру. Янгын куркынычсызлыгын тээмин итү. Мэдэният учреждениелэрененч эчке биналарын ремонтлау.</p>
3	Нәтижэлэр ясау	2027 елның 4 кварталы	<p>«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мэдэниятен үстерү» муниципаль программасын гамэлгэ ашыру кысаларында мэдэният учреждениелэрененч эшчәнлеген анализлау.</p>

«2025-2027 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы Музей фондын ачыклау, өйрәнү, саклауга, агарту һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга, Биектау муниципаль районы тарихи-мәдәни һәм табигый мирасны өйрәнү һәм популярлаштыруга, шулай ук музейларны жәмгыять үсешенә иң мөһим ресурсы буларак алар тарафыннан социо-мәдәни функцияләргә гамәлгә ашыру өчен уңай шартлар тудыру максатларында комплекслы үстерүгә юнәлтелгән.

«2025-2027 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» ярдәмче программасы гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калуга юнәлдерелгән.

«2025-2027 елларга өстәмә белем бирүне тәэмин итү» ярдәмче программасы милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя.

«Клуб учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы халкының мәдәният өлкәсендәгә хәзерге ихтыяжларын канәгатьләндерүгә һәм яна ихтыяжларын формалаштыруга, халыкның төрле катламының ялын оештыру, мәдәният учреждениеләренә жәлеп итүчәлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Программаны тормышка ашыруны финанс ягыннан тәэмин итү законнар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика бюджеты чараларын, шулай ук Биектау муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануны күздә тоталар.

«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» ярдәмче программасы

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның исеме	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында «2025-2027 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы -	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп	Биектау муниципаль районының «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ

эшләүче	
Ярдәмче программаның максаты	Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижәле системасын тәмин итү. 2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәмин итү. 3. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләре чөптәре бердәм мәгълүмат системасын үстерү. 4. Һәркемгә мөмкин булган китапханәләре эшчәнлеген модернизацияләү һәм һәркем керә алырлык китапханәләренең нәтижәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту. 5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни-агарту эшчәнлеген жәелдерү. 6. Китапханәләренең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләре булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру. 7. Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасы үсеше.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2025-2027 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, еллар буенча бүлеп	Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.
Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын	Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2027 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: район халкын китапханә хезмәте белән колачлау

<p>тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижәләр (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлығы күрсәткечләре</p>	<p>артуына; һәркемгә мөмкин китапханәләр бердәм фондында яна кергән басмалар өлеше артуына; үзәкләштерелгән язылу исемлеге күләме артуга; китапханәләрнең Жыелма электрон каталогында библиографик язмалар күләме артуга; Интернет челтәренә чыгу мөмкин булган һәркем керә алырлык китапханәләр өлеше артуга; заманча китапханә жиһазлары һәм мебельләр белән тәмин ителгән китапханәләр өлеше артуга; оештырылган модельле китапханәләр саны артуга; ел дәвамында квалификациясен күтәргән белгечләр өлеше тармактагы барлык белгечләр санында артуга.</p>
---	---

I. Ярдемче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итәргә тиешле мәсьәләләрне дә кертеп, гомуми характеристика

Һәркем файдалана алырлык китапханәләр бердәм мәгълүмати һәм мәдәни киңлек оештыруда һәм гражданның мәгълүмат һәм мәдәни кыйммәтләргә тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларын тормышка ашыруда иң мөһим звено булып торалар.

Район барлығы 36 һәркемгә мөмкин китапханә эшли, шул исәптән Үзәк район китапханәсе, Үзәк балалар китапханәсе, 34 авыл китапханә-филиаллар. Һәркем мөмкин булган китапханәләр фонды 412898 саклау берәмлеген тәшкил итә. 2025 елның 1 гыйнварына теркәлгән кулланучылар саны – 28504 кеше, шул исәптән балалар – 10011 укучы, килүләр саны – 383869 кеше.

1 кешегә китаплар белән тәмин ителеш 7,0 китап, һәркем керә алырлык район китапханәләрнең 1 укучысына – 14,5 китап тәшкил итә.

Район халкына һәркем мөмкин китапханәләр тарафыннан тәкъдим ителүче хезмәтләр социаль-иқтисади сәясәтнең мөһим факторы булып тора, гражданның белем алуына һәм мәдәни үсешенә булышлык итә, районның һәрбер кешесенә мәгълүмат алуға иреккә рәвештә керү мөмкинлеген бирә.

Хәзерге вакытта китапханә өлкәсендә актуаль проблемалар булып торалар:

1. Китапханә фондларының сыйфатлы яңартылуының акрын темплары: актуаль тармак әдәбиятында, балалар әдәбиятында кискен ихтыяж бар, фондларның яңартылуын арттыру, яздырып алу басмаларын финанслауны арттыру кирәк.

2. ЦБС китапханәләрендә китап саклау өчен майданнар житмәү.

36 китапханэдэн: мектэп бинасында – 4; мэдэният йорты һәм авыл мэдэният йорты биналарында – 28е эшли. авыл жирлеге белән бергә – 2, үзэк китапханэ бинасында – 1 (Үзэк балалар китапханэсе), аерым торган биналарда – 1 (ЦБ) урнашкан.

3. ЦБС МБУ учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту кирәк.

Район китапханәләре учреждениеләренең матди-техник базасы буенча килеп туган хәлгә анализ:

-китапханәләренең матди-техник базасы начар - авыл китапханәләрендә заманча китапханә жиһазлары, фондларның сакланышын һәм куркынычсызлыгын тәмин итү чаралары булмау, искергән компьютер техникасы паркы. ПКның күпчелек өлеше 10 елдан артык хезмәт срогына ия;

- авыл китапханәләре физик мөмкинлекләре чикле кешеләргә хезмәт күрсәтү өчен яраклаштырылмаган;

- үзэк китапханә бинасына капиталъ төзекләндерү таләп ителә.

- Биектау авыл китапханәсен төзү таләп ителә, чөнки халык саны даими рәвештә арта, ә китапханә мектэп бинасында 50,7 квадрат метр мәйданлы бүлмәдә урнашкан, бу укучыларга хезмәт күрсәтүдә проблемалар тудыра;

- барлык китапханәләр дә Интернет челтәренә тоташтырылмаган.

Мэдэният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

- авыл китапханәләренең эчке биналарын ремонтлау;

- китапханә учреждениеләрендә янғын куркынычсызлыгын тәмин итү;

- техник жиһазларны модернизацияләү, китапханә жиһазлары, компьютер техникасы, программа белән тәмин итү чараларын алу;

Программа бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән төп чаралар:

- Үзэк китапханә бинасын капиталъ төзекләндерү.

4. Электрон рәвештә тәкъдим ителә торган хезмәт күрсәтүләренең күләме һәм төрләрен арттыру таләп ителә. Китапханәләр "PROкультура РФ" порталында актив эшлиләр. 2024 елда әлеге порталда "Биектау ЦБС" МБУ нең барлык 36 китапханәсе эшләде. Китапханәчеләр, шулай ук «ТР Милли электрон китапханәсе» порталында актив эшлиләр, аның кысаларында китапханәләренең Жыелма электрон каталогы булдырыла. «Биектау ЦБС» МБУ үз сайты тулыландыру эше даими рәвештә алып барыла, анда китапханәләр эше турында мәгълүмат тәкъдим ителгән. Әлеге бурычларны хәл итәр өчен, компьютер программалар тәмин итү буенча белгечләр кирәк. Ярдәмче программаның чараларын тормышка ашыру халыкка мәгълүмат-китапханә хезмәте күрсәтүне камилләштерүгә ярдәм итәргә, инновацион технологияләр үсешенә, район

халкына мәгълүмат ресурсларына читтән торып керә алу мөмкинлеген тәкъдим итәчәк.

Китапханә фондларының куркынычсызлыгын һәм саклынышын тәэмин итү бурычын хәл итү өчен кыйммәтле фондларны саклау буенча куркынычсызлык комплексы системасын эшләү һәм кертү, биналарның норматив физик һәм санитар-гигиена халәтен тәртиптә тоту, куркынычсызлык чараларын заманча техник чаралар белән жиһазландыру тиешле.

5. Биектау муниципаль районы «Биектау ЦБС» МБУсендә 53 хезмәткәр эшли. Аларның 37се югары белемле, шул исәптән китапханә буенча – 30, урта-һөнәри – 16, шул исәптән китапханә буенча – 12 кеше. Белгечләр белән тәэмин ителеш 79,2 %ны тәшкил итә.

Һөнәри белем бирү системасы үсеше, шул исәптән белем бирүнең заманча методлары, төрле эш формалары – семинарлар, һөнәри осталык конкурслары, тренинглар, эшлекле уеннар һ.б. китапханә хезмәткәрләренең тиешле квалификация дәрәжәсенә ярдәм итәчәк.

2025 - 2027 елларга Татарстан Республикасы Биектау районнда китапханә эшен үстерү буенча ярдәмче программасы Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм коммуникация технологияләрен үстерү буенча дәүләт программасы һәм башка проектлар белән үзара бәйләнештә.

II. Ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижеләре һәм сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максатлары – гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижелә системасын тәэмин итү;
2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәэмин итү;
3. Татарстан Республикасы китапханәләр челтәре бердәм мәгълүмат системасын үстерү;
4. Китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм китапханәләрнең нәтижелә эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту;
5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни- агарту эшчәнлеген жәелдерү;
6. Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру;
7. Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасын үстерү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру срогы – 2025-2027 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итү

Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

IV. Ярдәмче программаның икътисади һәм социаль нәтижәләлеген бәяләү

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп көтелгән нәтижәләре:

- төрле мәгълүмат чыганаclarында саклана торган документлар белән китапханә фондларын тулыландыруны тәэмин итү һәм фондларның сыйфатлы характеристикаларын яхшырту аркылы китапханә фондларының оптималь моделен булдыру; китапханә фондларының яңартылуын арттыру;

- Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр Жыелма электрон каталогы күләмен арттыру;

- китапханәләрнең мәгълүмати һәм белем бирү эшчәнлеген активлаштыру, укучыларга хезмәт күрсәтү формалары һәм юнәлешләрне киңәйтү;

- халыкка мәгълүмати һәм китапханә хезмәте күрсәтүне яхшырту, Интернет челтәренә керү мөмкинлекләрен киңәйтү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп социаль эффекты – халыкның барлык социаль группалары өчен китапханәләргә керү мөмкинлеген тәэмин итү, китапханәләрнең заманча үсешенә ярдәм итү, китапханәчеләрнең эшләве өчен уңайлы шартлар тудыру һәм китапханәләрдән кулланучыларга хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру, жәмгыятьтә китапханәләрнең дәрәжәсен һәм ролен арттыру, китапханәләрнең укуны һәм китапларны алга чыгару буенча мәдәни-агарту эшчәнлегенә киңәюе, буш вакытларны оештыру һәм халыкның барлык категорияләрен укуга жәлеп итү буенча китапханәләрнең эшен камилләштерү, китапханә эше өлкәсендә бюджет чаралары чыгымнарын оптимальләштерү.

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Фаразланган финанслау күләмнәре, мең сум.		
			2025ел	2026ел	2027ел
1.	Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру	Жирле бюджет	41429,50	43932,10	45534,80
		Бюджеттан тыш	140,70	140,70	140,70
2.	ЦБС китап фондларының кирәкле	Жирле бюджет	300,00	300,00	300,00

	тулылыгын комплектлауны оештыру һәм тәмин итү				
3.	Вакытлы мат бугатка язылуны оештыру	Жирле бюджет	300,00	300,00	300,00
	Барлығы:	Жирле бюджет	42029,5	44532,1	46134,80
		Бюджеттан тыш	140,70	140,70	140,70

**«2022-2024 елларга музей эшен үстерү»
Ярдәмче программасы**

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2025-2027 елларга музей эшен үстерү» (алга таба – ярдәмче программа).
Ярдәмче программа заказчысы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Биектау муниципаль районы Музей фондларының дәүләтнеке булган өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау. 2. Биектау муниципаль районы Музей фондларын популярлаштыру. 3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру
Ярдәмче программа максатларын һәм	Ярдәмче программаны тормышка ашыру 2027 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

<p>бурычларын тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижәләр (нәтижәләргә бәя бирү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлығы күрсәткечләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> - музейларның дәүләт исәбенә һәм саклауга куелган төп фондларының әйберләре санының ел ахырына ел башына чагыштырмасы 100 процентка кадәр; - саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей мәйданнары өлеше, 100 процентка кадәр; - актив күрсәтүдә кулланган музей әйберләренең төп фондның гомуми әйберләр санына чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; - хисап елында музейларда булуның алдагы елдагыга чагыштырмасы 50 процентка кадәр; - социаль якланмаган гражданныр төркеме һәм мөмкинлекләре чикле затлар тарафыннан хисап елында музейларга баруның алдагы елдагыга чагыштырмасы 50 процентка кадәр; - хисап чорында ачылган үз фондларынан күргәзмәләр санының алдагы чорга чагыштырмасы 90 процентка кадәр; - электрон каталогка кертелгән музей әйберләренең саны, музей әйберләренең гомуми санына карата 100 процентка кадәр; - компьютерлаштырылган эш урыннары санының гомуми хезмәткәрләр санына чагыштырмасы 100 процентка кадәр.
--	--

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Биектау муниципаль районы музей челтәре үз эченә Биектау муниципаль районының 1 район туган якны өйрәнү музеен һәм туган якны өйрәнү музеенның структур бүлекчәсен: Өбрә авылындагы Салих Сәйдәшев музеен үз эченә ала.

Биектау муниципаль районы район туган якны өйрәнү музеенда 2541 саклау берәмлеге саклана. Туган якны өйрәнү музеенең бүлекчәсендә Салих Сәйдәшев музеенда 961 саклау берәмлеге саклана.

Музейларга килүчеләрнең төп төркеме булып балалар аудиториясе, яшьләр, килүчеләрнең ташламалы төркеме (пензионерлар, инвалидлар һ.б.), гаилә аудиториясе тора. Бүгенге көндә музейлар тарафыннан эшләп чыгарыла торган программалар һәм акцияләр нәкъ менә әлеге максатчан төркемнәргә юнәлгән.

- Район халкының мәдәни кыйммәтләрен күрә алу мөмкинлеге музейлар тарафыннан күргәзмәләр уздыру юлы белән генә түгел, ә күчерелеп йөртелә торган күргәзмәләр, массалы чаралар уздыргандагы күргәзмәләр, ТР музей белән бергә оештырыла торган күргәзмәләр оештыру кебек эш формалары

белән дә тормышка ашырыла. Музей эйберләрен актив күрсәтүдә катнаша торган эйберләренң чагыштырма авырлыгы 75 процент.

Музей эшчәнлегенң хәл итүне таләп итә торган проблемалары:

өстәмә штат берәмлекләренң зарурлыгы: «ВКМ» МБУ өчен 1 фәнни хезмәткәр, 1 караучы; С.Сәйдәшев музей филиалы өчен төрле төркемнәр белән мәдәни-белем бирү эше буенча методист;

мәдәни-белем бирү, фәнни-мәгърифәт максатларында барлык Музей фондын пассив куллану;

дәүләт музейларының кирәгенчә мәгълүматлаштырылмавы;

инфраструктура начар үсеш алганга, мәдәни туризмның житәрлек үсеш алмавы.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, аны тормышка ашыруның сроклары һәм ахыргы нәтижеләре тасвирламасы.

Ярдәмче программаның максаты булып жәмгыять үсешенң мөһим ресурсы буларак, алар тарафыннан социаль мәдәни функцияләрне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү санала.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен әлеге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондларының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектау.
2. Музей фондларының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм мәгърифәт, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.
5. Муниципаль берәмлек халкына төрле рәвешләрдә һәм төрләрдә мәдәни байлыктар тапшыру.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары - 2025-2027 еллар.

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм тиешле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә район музейларына агын да активрак рәвештә яшьләренә, мәктәп укучыларын, район халкын жәлеп итүгә булышлык итүче район халкына рухи һәм патриотик тәрбия бирүгә, бигрәк тә үсеп килүче буынга, яңа экспозицияләренә оештыру һәм булганнарын яңартуға, яңа мәдәни-белем бирү чараларын эшләүгә юнәлдерелгән.

2025 елның 1 гыйнварына Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә

күрсәткечләр

	«Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУ	«Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУнең С. Сәйдәшев музее филиалы
Килүчеләр саны	5731	3348
Экскурсияләр	80	49
Лекцияләр	8	24
Күргәзмәләр	16	11
Массакүләм чаралар	37	41
Белем бирү программалары саны	53	47
Төп фонд	1253	607
Фәнни-ярдәмче фонд	1288	354
Төп фондка кертемнәр	11	55
Фәнни-ярдәмче фондка кертемнәр	5	0

Музей эшен үстерүгә юнәлдерелгән чаралар:

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Фаразланган финанслау күләме, мең сум		
			2025ел	2026ел	2027ел
	«Биектау туган якны өйрәнү музее» МБУ һәм С.Сәйдәшев музее базасында үткәрелә торган чараларны тәэмин итү	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	5730,10	5937,50	6153,20
			33,50	33,50	33,50

	БАРЫСЫ:	Жирле бюджет			
		Бюджеттан тыш	33,50	33,50	33,50

«2025-2027 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»

ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	«2022-2024 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Биектау муниципаль районы территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык бердәйлеге, әхлакий-рухи һәм толерантлык дөнъяга карашларын формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру; - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру; - КДУ учреждениеләрен методик һәм мәгълүмати тәмин итү.
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районы тарихи-мәдәни мирасын саклау, мәдәниятен, сәнгәтен үстерү һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә программалы массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралары уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чаралары катнашучыларының санын арттыру.</p>

	Халыкта гражданлык бердэйлеген формалаштыручы, ижади потенциалны ачучы, толерантлыкны тәрбиялөүче, этникара һәм конфессиара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәмин итүче «Мәдәният» өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Муниципаль ярдәмче программаны эшлөүче	Татарстан Республикасы Биектау районы муниципаль районы «Үзәкләштерелгән системаның үзәк мәдәният йорты» МБУ
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2025-2027 еллар
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурс, фестивальләрдә катнашкан катнашучыларның саны арту; Клуб берләшмәләре һәм үзешчән халык ижаты катнашучылары алган дипломнар, премияләр саны арту; Программалы массакуләм һәм мәдәни-масса чараларында катнашучыларның өлеше арту; Үзешчән ижади клуб берләшмәләре һәм аларда катнашучылар саны арту; Түләүле нигездә чаралар саны арту

I. Ярдемче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Жәмгыять үсешенә хәзерге заман этабының бер үзенчәлеге булып кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роле үсү тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе булып кына түгел, ә һәрбер кешенең ижатка сәләтен формалаштыручы, кешелек яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормыш кыйммәтләре һәм формаларын саклау сәләте буларак та алга чыга. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып кешенең ижади көчләре, сәләтләре һәм талантлары барлыкка килүе һәм үсеше өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның тормыш сыйфатын тәшкит итүче мәдәни яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен тормышка ашырып ачыклана һәм әлеге мәсьәләләрне программа-максат

методлары нигезендә хәл итәргә кирәк. Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу заманча шартларда Биектау муниципаль районының социаль-иқтисади үсешендә мәдәниятне иң мөһим ресурсларның берсе дип тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру мәдәният эшчәнлегенең барлык субъектлары катнашында социаль мөһим максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет чараларын нәтижәле тотуны тәэмин итәчәк һәм түбәндәгеләргә булышлык итәчәк:

1. Мәдәният, сәнгать үсеше өчен шартлар тудыру һәм тарихи-мәдәни мирасны саклап калу һәм популярлаштыру.

2. План нигезендә программалы массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Мәдәният-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы күздә тотта:

- хәзерге заман этабында клуб, китапханә, музей системасында халык белән эшләү буенча өстенлекле юнәлешләрне билгеләү;
- инновацион формалар һәм методларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара мөнәсәбәтне тәэмин итү;
- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәният-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- мәдәният өлкәсендә программа һәм методикалар комплексын эшләү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формалары, методлары һәм чараларын эшләп чыгару;
- районның социаль-иқтисади үсешендә мәдәният учреждениеләренең киң куллануга күбрәк шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалы үсешенә булышлык итү;
- үз эшләрен стимуллаштыру максатларында ирекеләр (волонтерлык) һәм коммерциягә карамаган оешмаларга, шул исәптән авыл жирлегендә, социаль-мәдәни проектларны гамәлгә ашыру буенча, ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар.

Район клуб учреждениеләре үсеше өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

Клуб учреждениеләренән төп эшчәнлегә халыкның төрле катламының ял итүен оештыруга юнәлтелгән, шул исәптән массакүләм чаралар уздыру, концерт һәм конкурс прораммалары, бәйрәмнәр, театральләштерелгән тамашалар, тематик кичәләр, клуб берләшмәләренән эшен оештыру, Россиякүләм, төбәк, өлкә, зона һәм район смотрконкурсларында һәм фестивальләрендә катнашуга юнәлдерелгән. Район территориясендә халыкның традицион мәданиятенә ярдәм итү һәм үстерү. Район клуб учреждениеләре эшчәнлегенә, “халык” исеме бирелгән коллективларга ярдәм итү, мәданият һәм сәнгать өлкәсендә халыкка сыйфатлы хезмәт күрсәтүне оештыру, мәдәнимәгълүмати пространствоны үстерү. Мәдәни-ял итү эшчәнлегә белгечләренән квалификациясен арттыру.

Куелган бурычларны тормышка ашыру өчен шартлар белән тәмин итү түбәндәге чараларны тормышка ашыруны күз алдында тотат:

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганакалары	Фаразлаган финанслау күләме, мең сум		
			2025ел	2026ел	2027ел
1.	Район халкына социаль-мәдәни, мәгърифәт, күңел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать ижаты белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет	159150,00	160010,70	155493,70
		Бюджеттан тыш	498,20	498,20	498,20
2.	«Созвездие-Йолдызлык» яшьләр эстрада сәнгате фестивален уздыру	Жирле бюджет	2500,00	2500,00	2500,00

3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен яңа жиһазлар һәм инвентарь сатып алу	Жирле бюджет	3000,00	3000,00	3000,00
4.	Сәхнә костюмнары алу, тегү	Жирле бюджет	3000,00	3000,00	3000,00
5.	Тематик баннерлар, стендлар эшләү	Жирле бюджет	500,00	500,00	500,00
6.	«Янғын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент»ын үтәү чаралары	Жирле бюджет	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда
		Жирле бюджет	168150,00	169010,70	164493,70
	БАРЫСЫ:	Бюджеттан тыш	498,20	498,20	498,20

**«Өстәмә белем бирүне тәмин итү» Ярдәмче программасы
Программаның паспорты**

Программаның исеме	2025-2027 елларга Өстәмә белем бирүне тәмин итү (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программа заказчысы	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Салих Сәйдәшев исемендәге сәнгать мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ
Ярдәмче программа	Федераль дәүләт таләпләре нигезендә сәнгати-эстетик

максаты	юнөлешле өстәмә белем бирүне комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<p>1. Халыкның заманча ихтыяжлары нигезендә мәктәптә яңа бүлекләр һәм белгечлекләр ачу һәм үстерү.</p> <p>2.Музыкаль белемнең популярлыгын һәм сорау булуын истә тотып, укучылар һәм укытучыларның контингентын арттыру.</p> <p>3.Федераль дәүләт таләпләренә туры килгән һөнәр алды программаларын кертү.</p> <p>4.Укучыларның музыкаль-эстетик тәрбиясен тагын да күбрәк популярлаштыру.</p> <p>5.Мәктәп тарафыннан тагын да киңрәк мәдәни, фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген жәелдерүне тормышка ашыру.</p> <p>6.Район ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен мәктәпне тәмамлаучыларның һөнәри ориентациясе.</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2025-2027 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, елларга бүлеп	Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елына Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле
Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	<p>2027 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәктәпнең ихтыяж булган яңа бүлекләре һәм белгечлекләре; - мәктәп педагогларының квалификациясен арттыру; - мәктәп укытучыларын һөнәри яңадан әзерләү; - мәдәни һәм педагогик тәҗрибә белән алмашу; - мәктәпнең методик эшләре (конференцияләр, мастер-класслар һ.б.); - конкурс, концерт һәм фестиваль эшчәнлегендә катнашу; - район халкының күпчелек өлешен сәнгатькә тарту һәм жәлеп итү

2025 елның 1 гыйнварына мәктәптә 593 кеше белем ала.

Укыту 12 белгечлек буенча алып барыла:

- фортепиано 164 (27,1 %)
- халык уен кораллары (баян, аккордеон, думбра, балалайка, гитара) - 120 (19,9%)
- кыллы-смычоклы (скрипка) – 75 (12,4%)
- сэнгать - 82 (13,6%)
- хореография - 107 (17,7 %)
- вокал - 34 (5,6%)
- өрөп уйнала торган инструментлар (курай, саксафон) - 21 (3,4%)

Мәктәп укытучылары контингенты 50 кеше, аларның 29ы – югары квалификация категориясенә, 18е – беренче категориягә ия. 1 педагог Россия Федерациясенә атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 8 педагог – Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 3 укытучы күкрәк билгесе белән бүләкләнгән, 1 педагог педагогия фәннәре кандидаты гыйльми дәрәжәсенә ия.

Сэнгать мәктәбе укучылары һәм педагоглары Халыкара, Бөтенроссия, өлкә, зона, районара һәм район чараларында, конкурсларында, фестивальләрендә катнашалар: төрле дәрәжәдәге чараларда һәм конкурсларда катнашкан балалар саны – 92%, алар арасынан халыкара, россиякүләм һәм республика дәрәжәсендәге жиңүчеләр һәм призывлы урын алуучылар – 85%.

Укытучыларның һөнәри осталыгын күтәрү буенча системалы эш алып барыла: ачык дәресләр үткәрелә, республика һәм район дәрәжәсендә мастер-класслар оештырыла, сэнгать мәктәбе базасында республика семинарлары үткәрелә.

Программа кысаларында хәл ителә торган бурычларга керәләр:

- музыкаль белем бирүне популярлаштыру;
- сәләтле балаларны ачыклау һәм үстерү булдыру һәм аларның киләчәктәге һөнәри ориентациясе өчен шартлар тудыру;
- балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру;
- фестиваль, конкурс, күргәзмәләрдә катнашу;
- һөнәри һәм башкару осталыгын арттыру максатларынан мастер-класслар, фәнни-практик конференцияләр оештыру һәм уздыру.

Программа буенча чаралар районда мәдәният һәм сэнгать өлкәсендә белем бирү системасын саклау һәм үстерүгә юнәлдерелгән:

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганақлары	Фаразланған финанслау күләме, мең сум		
			2025ел	2026ел	2027ел
1.	Балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	52291,30 1400,00	54738,40 1400,00	57307,80 1400,00
2.	Районкүләм һәм районара балалар башкаруында түбәндәге номинацияләрдә конкурс-фестивальләр уздыру: - фортепиано; - халык уен кораллары; -вокал; -хореография; -рәсем сәнгате	Бюджеттан тыш	300,00	300,00	300,00
3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләренә музыкаль инструментлар алу һәм ремонтлау	Бюджеттан тыш	500,00	500,00	500,00
	Барысы:	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	2200,00	2200,00	2200,00

«Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү» ярдәмче программасы

«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең Мәдәният бүлеге» МКУ үзәкләштерелгән бухгалтериясе түбәндәге максатларны тормышка ашыру өчен оештырылган:

- бюджет чараларын тулаем һәм нәтижәле итеп куллануга ирешү;
- бухгалтер исәп-хисабының бердәм хокукый һәм методологик нигезләре буенча хисапны алып бару;
- хезмәт күрсәтелүче учреждениеләр эшчәнлегенә турында тулы һәм дөреслеккә туры килә торган хисапны формалаштыру

Өлкә белән муниципаль идарә итү системасы үсешенә юнәлдерелгән чаралар

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Фаразланган финанслау күләме, мең сум		
			2025ел	2026ел	2027ел
1	Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү	Жирле бюджет	2170,30	2206,20	2297,70

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базаларын ныгыту

Район мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту буенча килеп туган хәлгә анализ:

- 12,5 % мәдәният учреждениесенә капитал төзекләндерү таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең биналарына ремонт таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең кирәкле дәрәжәдә музыка жиһазлары белән жиһазландырылмавы.

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары булып тора:

- авыл мәдәният йортларының эчке биналары ремонты, клуб биналарының түбәләре ремонты авыл жирлекләре белән килештерү буенча;
- мәдәният учреждениеләрендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү;
- техник жиһазларны модернизацияләү, яктылык һәм тавыш-техника жиһазлары, музыка кораллары, китапханә һәм музей жиһазлары, компьютер техникасы, программа тәэмин итүен сатып алу.

